

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 10 april 1942 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av styrelsens för riksdagsbiblioteket förslag rörande utgallring av vissa riksdagshandlingar för åren 1867—1935.

I sin den 15 december 1941 avgivna berättelse över verkställd granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för budgetåret 1940/41 hava riksdagens revisorer gjort följande uttalande angående förvaringen av riksdagshandlingar:

»I sin berättelse år 1935 påpekade revisorerna, att åtskilliga riksdagshandlingar förvarades och delvis inbundos, om vilka det kunde ifrågasättas om förvaring vore erforderlig. Revisorerna ifrågasatte utan att göra något uttalande om vilka handlingar som borde bevaras, om icke en del kunde utgallras.

Med anledning av detta påpekande beslöt riksdagen år 1936 att vissa handlingar fr. o. m. år 1936 ej längre skulle bevaras. Emellertid kvarstå alltjämt i riksdagsbibliotekets förvar motsvarande handlingar för äldre år och taga i anspråk en icke obetydlig del av riksdagsbibliotekets utrymme.

Revisorerna vilja därför ifrågasätta om icke samma gallring som nu äger rum av löpande års handlingar även kunde vidtagas för tidigare år.»

I sitt den 6 mars 1942 avgivna utlåtande nr 4 angående verkställd granskning av riksbankens och riksgäldskontorets styrelse och förvaltning anförde bankoutskottet, att utskottet framdeles komme att till riksdagen avgiva särskilt utlåtande i den av revisorerna väckta frågan.

Med anledning av revisorernas ifrågavarande uttalande har *styrelsen för riksdagsbiblioteket* i skrivelse till bankoutskottet den 12 januari 1942 anfört följande:

»De riksdagshandlingar, som från och med år 1936 icke längre bevaras, äro följande:

- 1) det till utskotten remitterade exemplaret av Kungl. Maj:ts propositioner och av inom kamrarna väckta motioner;
- 2) utskottens manuskript till utlåtanden;
- 3) koncepten till riksdagens skrivelser; samt
- 4) konceptet till riksdagsbeslutet.

Revisorernas förslag om utgallring jämväl av motsvarande riksdagshandlingar före år 1936 finner styrelsen sig böra i princip tillstyrka. Otvivelaktigt kunna sålunda utan olägenhet för riksdagsarbetet eller historisk forskning koncepten till utlåtandena, skrivelserna och riksdagsbeslutet utrange-

ras. Styrelsen anser även, att så kan förfaras med det till utskotten remitterade exemplaret av propositioner och motioner. Av kostnadsskäl bör likväl så icke ske i de fall, då dessa handlingar äro bundna samman med sådana handlingar, som skola bevaras, exempelvis protokollsutdrag och till utskotten inkomna, icke tryckta svar å remisser.

Beträffande det originalexemplar av propositionerna som icke överlämnas till utskott förtjänar framhållas, att detta före år 1936 i likhet med motionerna bundits för sig årsvis och i fortlöpande nummerföljd. Från och med år 1936 infogas detta exemplar — i olikhet med motionerna, som fortfarande bilda egen serie — i den samling av tryckta riksdagshandlingar, som finnes uppställd i bibliotekets stora läsesal. Detta exemplar av propositionerna, som endast skiljer sig från det tryckta exemplaret däri, att det är försett med Konungens (regentens) och vederbörande departementschefs egenhändiga namnunderskrifter, är före år 1936 bundet i blåpappband av folioformat. Det låter sig av denna anledning icke göra att utbyta detta exemplar mot bibliotekets tryckta, i läsesalen uppställda exemplar, vilket är bundet i skinnband av oktavformat. Styrelsen finner sig icke heller kunna tillstyrka, att blåpappbanden uppbrytas och ombindas i skinnband, då detta komme att kräva avsevärda omkostnader. Med hänsyn härtill och då lika starka skäl tala för att originalexemplaret bevaras av propositionerna som av motionerna, vill styrelsen föreslå, att någon utgallring i sistberörda hänseende icke företages.

Styrelsen finner även, att ovan föreslagna utgallring bör omfatta den del av riksdagshandlingarna, som överlämnats till riksarkivet som deposition, och som avser tiden 1867—1900.

Den föreslagna utgallringen berör icke bankoutskottets handlingar, vilka icke förvaras i biblioteket utan i riksbanken.»

Styrelsen har med anledning av det anförda föreslaget bankoutskottet, att utskottet ville hos riksdagen hemställa, att följande riksdagshandlingar för åren 1867—1935 måtte utgallras:

- 1) det till utskotten remitterade exemplaret av Kungl. Maj:ts propositioner och av inom kamrarna väckta motioner i de fall, då dessa handlingar icke äro bundna samman med handlingar, som skola bevaras;
- 2) utskottens manuskript till utlåtanden;
- 3) koncepten till riksdagens skrivelser; samt
- 4) konceptet till riksdagsbeslutet.

Utskottet. Vad styrelsen för riksdagsbiblioteket i förevarande hänseende föreslagit finner utskottet sig kunna biträda. I likhet med styrelsen är utskottet nämligen av den uppfattningen, att ovan angivna handlingar kunna utan olägenhet för riksdagsarbetet eller den historiska forskningen utgallras ur bibliotekets samlingar. Styrelsens förslag omfattar icke bankoutskottets handlingar, vilka i vad angår till utskottet remitterade propositioner och motioner icke förvaras i riksdagsbiblioteket utan i riksbanken. Då ifrågavarande propositioner och motioner äro bundna tillsammans med sådana handlingar, som enligt styrelsens förslag skola bevaras, synes någon utgallring härvidlag icke kunna ifrågakomma.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av styrelsens för riksdagsbiblioteket förevarande framställning, må besluta, att följande riksdagshandlingar för åren 1867—1935 måtte utgallras:

- 1) det till utskotten remitterade exemplaret av Kungl. Maj:ts propositioner och av inom kamrarna väckta motioner i de fall, då dessa handlingar icke äro bundna samman med handlingar, som skola bevaras;
- 2) utskottens manuskript till utlåtanden;
- 3) koncepten till riksdagens skrivelser; samt
- 4) konceptet till riksdagsbeslutet.

Stockholm den 10 april 1942.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Åkerberg, Berling, Sandén, Sundvik, von Horn, Bodin, Sylwan och Albertsson;

från a n d r a kammaren: herrar Paulsen*, Andersson i Falkenberg, K. A. Westman, Hall, Andersson i Munkaljungby, Hilding, Ericsson i Kinna och Dickson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.